

Dosarul nr. 2ra-453/22
2-20108573-01-2ra-07042022

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul central) jud: I. Dragulean
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

ÎNCHEIERE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lucreția Oprea,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Remleanski împotriva Lucreției Oprea, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Apă-Canal Chișinău” Societate pe Acțiuni, cu privire la înlăturarea obstacolelor,

împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 17 septembrie 2020, Ana Remleanski a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată (f.d.21-22), împotriva Lucreției Oprea, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Apă-Canal Edineț” SA, prin care a solicitat:

- să fie obligată Lucreția Oprea să nu-i creeze obstacole în folosirea sistemului comun de apă din imobilul cu nr. cadastral xxxxx, cu 4 apartamente, amplasată în xxxxx;

- să fie obligată Lucreția Oprea să permită intrarea în apartamentul ei cu nr. cadastral xxxxx, amplasat în xxxxx, pentru instalarea conductei de apă comună, din apartamentul nr.xxxxx în apartamentul nr.xxxxx, de către ÎM „Apă-Canal Edineț” sau altă organizație autorizată pentru instalarea conductelor de apă;

- compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că este proprietara apartamentului nr.xxxxx, amplasat în xxxxx, care este situat la etajul II, iar pârâta Lucreția Oprea este vecina sa de la etajul I și proprietara apartamentului nr. 1, situat pe aceeași adresă.

Ana Remleanski a relatat că în apartamentul său a fost defectată țeava de apă. La momentul defectării conductei, pârâta (vecina) era internată în spital și ea nu a avut acces în apartamentul dânzei pentru a o repara.

Astfel, s-a adresat către sora și fiul pârâtei, care la acel moment dețineau cheile de la apartamentul ei, ca să-i permită accesul în interior să repare conducta, însă a primit refuz.

În rezultat, împreună cu soțul, au fost nevoiți să conecteze o conductă de apă prin coridorul blocului locativ, însă aceasta le creează disconfort, deoarece pe timp de iarnă conducta îngheață, țevile crapă și nu poate fi instalat contorul pentru apă.

Mai târziu a aflat că pârâta a deconectat conducta de apă care duce spre apartamentul său.

În urma adresărilor către Primăria Edineț și ÎM „Apă-Canal Edineț” SA, a primit răspuns conform căruia, fără permisiunea proprietarului sau fără hotărâre judecătorească este imposibil accesul în apartamentul pârâtei, pentru a instala conducta de apă.

A menționat că prin actul nr.375 din 22 septembrie 2020 s-a stabilit că țeava care aprovizionează apartamentul ei cu apă a fost deteriorată din apartamentul cu nr.1, care aparține Lucreției Oprea și necesită să fie unită la conducta de apă din apartamentul reclamantei.

Prin hotărârea din 6 mai 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul central, s-a admis cererea de chenare în judecată depusă de Ana Remleanski împotriva Lucreției Oprea, intervenient accesoriu ÎM „Apă-Canal Chișinău” SA, cu privire la înlăturarea obstacolelor.

S-a obligat Lucreția Oprea să nu creeze obstacole Anei Remleanski în folosirea sistemului comun de apă din imobilul cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx.

S-a obligat Lucreția Oprea să permită ÎM „Apă-Canal Edineț” SA sau altei organizații autorizate, accesul în apartamentul ce-i aparține cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx, pentru instalarea conductei de apă comună, ce trece prin apartamentul cu nr.xxxxx și apartamentul nr.xxxxx.

La 2 iunie 2021, Lucreția Oprea a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând casarea acesteia.

Prin decizia din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul Lucreției Oprea și s-a menținut hotărârea din 6 mai 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul central.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a reținut că în conformitate cu art. 500 alin. (3) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 1 martie 2019), dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț.

Potrivit art. 600 alin. (1) din Codul civil, orice proprietar este obligat ca, după primirea unui aviz scris sau verbal, să permită vecinului accesul pe teritoriul său, după caz, pentru efectuarea și întreținerea unei construcții, plantații și efectuarea unor alte lucrări pe terenul vecin.

Conform art. 5 din Legea nr. 913 privind condominiul în fondul locativ, proprietatea comună în condominiu include toate părțile proprietății aflate în folosință comună: terenul pe care este construit blocul (blocurile), zidurile, acoperișul, terasele, coșurile de fum, casele scărilor, holurile, subsolurile, pivnițele și etajele tehnice, tubulaturile de gunoi, ascensoarele, utilajul și sistemele ingineresti din interiorul sau exteriorul locuințelor (încăperilor), care deserveșc mai multe locuințe (încăperi), terenurile aferente în hotarele stabilite cu elemente de înverzire, alte obiecte destinate deservirii proprietății imobiliare a condominiului.

Iar potrivit art. 6 alin. (3) din Legea nr. 913 privind condominiul în fondul locativ bunurile comune în condominiu se află în proprietatea comună în diviziune a proprietarilor de locuințe.

Astfel, rețelele ingineresti (rețelele de apă) constituie proprietate comună a tuturor proprietarilor de locuințe din blocul locativ, iar pârâta nu este în drept să limiteze dreptul reclamantei la folosirea acestora, atât timp cât proprietatea asupra lor este comună și aparține tuturor proprietarilor de locuințe.

În consecință, dreptul de proprietate al apelantei asupra apartamentului nr.1 este limitat de drepturile proprietarilor apartamentelor vecine, la exercitarea dreptului de proprietate asupra rețelelor ingineresti, iar prima nu poate face uz de dreptul de proprietate asupra apartamentului pentru a limita dreptul de proprietate asupra țevilor de uz comun doar pe motiv că acestea trec prin locuința sa.

La 4 martie 2022, prin intermediul poștei, Lucreția Oprea a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a), b), c) și (3) lit. d) din Codul de procedură civilă.

Recurenta consideră că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 14 din Codul civil care prevede că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

Or intimata încă în anul 2000 a modificat rețelele de alimentare cu apă fapt care a fost recunoscut și expus inclusiv și în declarațiile sale în instanța de judecată și prin urmare ea cu rea credință a săvârșit fapta și nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit.

Luând în considerare că ea nu s-a adresat în anul 2000 sau în termen de 3 ani în instanța de judecată cu o acțiune pentru apărarea drepturilor sale, dreptul exercitat după 20 ani s-a prescris extinctiv.

Totodată, consideră că instanța în mod eronat a aplicat prevederile art. 24 alin. (1) din Legea privind sistemul public de alimentare cu apă și canalizare și ale Regulamentului privind sistemul public de alimentare cu apă și canalizare a ÎM „Apă-Canal Edineț”, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Edineț nr.4/2 din 14 mai 2019, deoarece racordarea la sistemul public de alimentare cu apă s-a efectuat în anul 2000 și actele normative enunțate cu au efect retroactiv.

La fel, a invocat că instanța la examinarea cauzei a încălcat prevederile art. 62 Codul de procedură civilă deoarece în proces nu au fost atrași proprietarii apartamentelor de la etajul II ai blocului locativ, obiectul litigiului constituindu-l drepturile și obligațiile tuturor coproprietarilor prin prisma prevederilor Legii condominiului în fondul locativ care prevede obligația comună de a contribui la întreținerea și reparația rețelelor de alimentare cu apă ca bunuri proprietate comună.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată recurentei, prin intermediul poștei, la 7 februarie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 4 martie 2022, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului cererea de recurs la 7 aprilie 2022, informându-l despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 13 mai 2022, intimatului a depus referință la recursul declarat, solicitând menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs,

întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Lucreția Oprea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Lucreția Oprea.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh